

1. Referentie

Referentie	Coppieters, P., Creten, H., Glorieux, I., Lanckswaert, P., Laurijssen, I. Meyer, J., Omeij, E., Pustjens, H., Schatteman, T., Van De Velde, V., Van Damme, J., Van Trier, W., Verhaest, D. & Verhofstadt, E. (2001). <i>De arbeidsmarkt in Vlaanderen – Jaarreeks 2001. Deel 3: Jongeren op zoek naar werk</i> . Antwerpen/Apeldoorn: Garant.
Taal	Nederlands
ISBN	90-441-1233-3
Publicatievorm	Boek

2. Abstract

De studiegroep ‘Van Onderwijs Naar Arbeidsmarkt’- kortweg SONAR – werkte met financiering van het Programma Beleidsvoorbereidend Onderzoek aan de uitbouw van een instrumentarium om de ontwikkelingen te peilen op het vlak van de overgang van school naar werk.

Het onderzoek is gebaseerd op een enquête die afgenomen werd van ongeveer drieduizend 23-jarigen in 1999. Daarin werd gevraagd naar verschillende aspecten omtrent onderwijsloopbaan en arbeidsmarktcarrière. Er werd aan de jongeren gevraagd om veranderingen in onderwijs- of werksituatie maand per maand en jaar per jaar op een kalender aan te duiden.

De onderzoekers hebben antwoorden verzameld op vier hoofdvragen: Hoe vlot verloopt de onderwijsloopbaan van jongeren? Hoe vlot verloopt de transitie van onderwijs naar arbeidsmarkt? Hoe ziet de (voorlopige) arbeidsmarktcarrière van de drieëntwintigjarigen eruit? Wat is het beroep en wat is de sector van de eerste tewerkstelling?

Vooraf man-vrouwverschillen en verschillen in opleidingsniveau krijgen aandacht in deze studie.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Werk
Trefwoord(en)	Arbeid, arbeidsmarkt, arbeidsmarktcarrière, arbeidsmarktloopbaan, hoger onderwijs, hogeschoolden, intredewerkloosheid, laaggeschoolden, lager onderwijs, loopbaan, onderwijs, onderwijscarrière, onderwijsloopbaan, onderwijsvormen, opleidingsniveau, secundair onderwijs, tewerkstelling, werkloosheid

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Heidi Belet, Piet Coppieters, Hilde Creten, Ignace Glorieux, Ilse Laurijssen, Eddy Omeij, Tom Schatteman, Veerle Van De Velde, Walter Van Trier, Dieter Verhaest & Elsy Verhofstadt SONAR Steunpunt WAV E. Van Evenstraat 2C 3000 Leuven Tel: 016/ 32 32 39 Fax: 016/32 32 40 steunpunt@wav.kuleuven.ac.be http://www.steunpuntwav.be/sonar/sonar.htm

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvragen	Hoe vlot verloopt de onderwijsloopbaan van jongeren?
------------------	--

	Hoe vlot verloopt de transitie van onderwijs naar arbeidsmarkt? Hoe ziet de (voorlopige) arbeidsmarktcarrière van de drieëntwintigjarigen eruit? Wat is het beroep en wat is de sector van de eerste tewerkstelling?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks- methode	Kwantitatieve analyse op basis van een enquête georganiseerd door SONAR in de periode oktober 1999-maart 2000. Er werd daarbij onder andere gebruik gemaakt van een activiteitenkalender. Zo kon zowel het concrete verloop van de schoolloopbaan als de zoektocht naar werk per jaar en per maand bevestigd worden. Hierbij werd gevraagd naar alle aspecten betreffende 1. de onderwijsloopbaan: veranderingen, jaartallen, resultaten,... 2. de arbeidsloopbaan: statuut, contracttype, veranderingen,... 3. periodes van niet-werken: inschrijving bij de VDAB, veranderingen,... 4. persoonlijke of familiale gebeurtenissen: verlaten ouderlijke woning, samenwonen/trouwen, rijbewijs, overlijdens, ... Ook combinaties van studeren, werken en niet-werken konden geregistreerd worden. Wat betreft het berekenen van de duur tussen schoolverlaten en de eerste significante job, werd voor de respondenten die nog geen job hadden op het moment van bevestiging een schatting gemaakt (volgens Kaplan-Meier) en de <i>hazard rates</i> werden berekend. Onder 'eerste significante job' vallen niet de jobs korter dan 1 maand.
Onderzochte groep	Ongeveer 3000 23-jarige jongeren (geboren in 1976)
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Onderwijsloopbaan	Meer dan 40% het secundair onderwijs verliet met enige vertraging, 13% behaalt geen diploma. In beide gevallen zijn mannen meer vertegenwoordigd dan vrouwen. Meer dan driekwart van de schoolverlaters van het secundair onderwijs vatten hogere studies aan.
Transitie naar arbeid	Hoe langer men werkloos is, hoe kleiner de kans is om binnen afzienbare tijd nog een significante job te kunnen starten. Mannen stromen iets vlugger uit de inactiviteit en werkloosheid. Lager opgeleiden blijven langer inactief en werkloos dan hoger opgeleiden.
Arbeidsmarktcarrière	De eerste job van mannen duurt bijna een jaar langer dan deze van vrouwen. Dit is niet te wijten aan familiale zorg, maar aan de tijdelijke contracten die ze hebben. Hoe hoger de opleiding van de jongeren, hoe langer de duur van hun eerste job en hoe lager het aantal jobs dat ze reeds achter de rug hebben. Hoger geschoolden verlaten vaker vrijwillig hun job dan lager geschoolden.
Beroep en sector	Mannen komen vaak in de industrie terecht, vrouwen in de gezondheidszorg. Dit zijn de twee sterkst gesegregeerde sectoren Het opleidingsniveau is een belangrijke determinant voor het beroep of de sector waarin men terechtkomt. Ook een zevende jaar heeft een meerwaarde. De invloed van de ouders is ook een belangrijke factor. De relatie tussen de sector of het beroep van de ouders en die van het kind is sterker bij jobs van lager niveau voor vaders/zonen en bij jobs van hoger niveau bij moeders/dochteren. Over het algemeen is er een grotere samenhang met het jobniveau van de vader dan met dat van de moeder. Over het algemeen zijn de jongeren tevreden met arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden, arbeidsverhoudingen en arbeidsinhoud. De respondenten waren relatief tevreden met een functie in de gezondheidszorg of in het onderwijs en ze blijven dan ook in deze sectoren, ook bij verandering van job. In handel en industrie ligt de tevredenheid lager. Jongeren die in de horeca werken, veranderen bij wijziging van job vaak ook van sector. De tevredenheid inzake promotiekansen wordt in alle sectoren laag ingeschat.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Sonar (2000). *Jongeren in transitie*. De Arbeidsmarkt in Vlaanderen. Jaarreeks 2000, deel 4. Antwerpen: Garant.

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

Hoe succesvol doorlopen jongeren het lager en secundair onderwijs?

Hoe snel vinden zij die niet verder studeren na het secundair onderwijs een job op de arbeidsmarkt en hoe stabiel is deze job?

Voor welke job kiezen ze en zijn bij dit keuzeproces patronen te ontdekken qua sociale achtergrond?

Hoe tevreden zijn de jongeren in hun eerste job?

In deze studie van SONAR worden deze vragen behandeld, gebaseerd op een bevraging bij een drieduizendtal jongeren van drieëntwintig jaar.

Man-vrouwverschillen en verschillen in opleidingsniveau staan centraal. Verder is er ook aandacht voor de ongekwalificeerde uitstromers en voor de vraag of keuzepatronen voor beroep mede worden bepaald door sociale afkomst.

Uit de resultaten blijkt dat meer dan 40% het secundair onderwijs verliet met enige vertraging, 13% behaalt geen diploma. In beide gevallen zijn mannen meer vertegenwoordigd dan vrouwen.

Meer dan driekwart van de schoolverlaters van het secundair onderwijs vatten hogere studies aan.

Na twee maand schoolverlaten is een op drie nog steeds inactief of werkloos na twee maand, na een jaar is dit 10%, na vier jaar nog 2,5%. Het scholingsniveau bepaalt mee de duurtijd voor het vinden van de eerste job. Ook bij de duur van de job, de reden van ontslag en jobwisseling is er een verband met het opleidingsniveau. Bij de duur speelt ook het geslacht een rol.

De invloed van het beroep en/of opleiding van de ouders speelt mee in de keuze van beroep en sector van de jongeren. Zo kiezen de helft van de zonen ook voor een technische job indien vader dit doet en kiezen dochters voor een job in de medische sfeer of in het onderwijs indien moeder dit doet.

Jongens en meisjes blijven ook traditioneel kiezen voor jongens- en meisjesberoepen.

Wat betreft de arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden, de relaties met chef en collega's en de arbeidsinhoud van de eerste job zijn de meeste respondenten vrij tevreden. Een job in de paramedische sector of in het onderwijs blijkt meer voldoening te geven dan in de industrie of handel.